

Letno poročilo

štirirazredne dekliške ljudske šole
v Kranji.

Izdalo šolsko vodstvo konci šolskega leta

1894/95.

Založila dekliška ljudska šola v Kranji.

Tiskarna B. Milič-eva v Ljubljani.

V Kranj na sou poslan: 13/7

Letno poročilo
štirirazredne dekliške ljudske šole
v Kranji.

Izdalo šolsko vodstvo na konci šolskega leta

1894/95.

Založila dekliška ljudska šola v Kranji. — Tiskal R. Milic, Ljubljana.

A. 1587.
G. Zupanc.

I.

Šolska poročila.

A. Učiteljsko osebje.

Franja Jugovic, stalna nadučiteljica in voditeljica (I. učno mesto), razrednica II. razreda, poučevala je vse predmete v tem razredu in petje v IV. razredu, $21\frac{1}{2}$ tedenskih ur.

Frančišek Birk, mestni kapelan in katehet, poučeval je verouk v II. III. in IV. razredu, 6 ur na teden. Opravljal je daritev sv. maše za šolsko mladino.

Frančišek Pernè, mestni kapelan in katehet, poučeval je verouk v I. razredu, 1 uro na teden. Opravljal je tudi daritev sv. maše za šolsko mladino.

Janja Miklavčič, stalna učiteljica (II. učno mesto), razrednica I. razreda, poučevala je (razun petja) vse predmete v tem razredu, 15 tedenskih ur.

Marija Rooss, stalna učiteljica (III. učno mesto), razrednica III. razreda, poučevala je vse predmete v tem razredu in petje v I. razredu, $25\frac{1}{2}$ tedenskih ur.

Viktorija Praprotnik, stalna učiteljica (IV. učno mesto), razrednica IV. razreda, poučevala je (razun petja) vse predmete v tem razredu, 22 ur na teden.

Šolski sluga: Franc Gabrič.

B. Statistični pregled učenk na konci šolskega leta 1894/95.

		R a z r e d				Skupaj
		I.	II.	III.	IV.	
Število učenk 18. kimovca 1894		28	28	31	30	117
Med letom	vstopili	1	1	—	—	2
	izstopile	2	3	—	1	6
	umrla	1	—	—	—	1
Število učenk dné 13. mal. srpana 1895		26	26	31	29	112
Starost učenk 13. mal. srpana 1895	6 let	2	—	—	—	2
	7 "	19	1	—	—	20
	8 "	5	16	—	—	21
	9 "	—	5	7	—	12
	10 "	—	2	12	4	18
	11 "	—	2	4	9	15
	12 "	—	—	8	12	20
13 "	—	—	—	4	4	
Skupaj . . .		26	26	31	29	112
Rimsko-katoliške vere je		26	26	31	29	112
Po narodnosti je	Slovenk	26	26	30	29	111
	Francozinj	—	—	1	—	1
Skupaj . . .		26	26	31	29	112
Stanuje jih	v Kranji	25	21	23	26	95
	zunaj Kranja	1	5	8	3	17
Skupaj . . .		26	26	31	29	112
Šolo jih je obiskovalo	prav pridno	26	25	29	29	109
	pridno	—	—	—	—	—
	manj pridno	—	—	—	—	—
	zanikarno	—	1	2	—	3
Skupaj . . .		26	26	31	29	112
Za višji razred ali oddelek oziroma za iz-pust je	sposobnih	24	24	28	28	104
	nesposobnih	2	2	—	1	5
	neizprašanih je ostalo	—	—	3	—	3
Skupaj . . .		26	26	31	29	112

C. Dekliška šolarska knjižnica.

Knjižnica šteje letos 164 knjig. Tudi letos prihitali so blagi dobrotniki šolske mladine ter jej podarili knjig nabožne in znanstvene vsebine.

Vis. c. kr. dež. šol. svet podaril je knjižico: „Učenci, varujte naše koristne ptice“, spisal Fran Vabič, nadučitelj. Slavni krajni šolski svet kupil je knjižnici 24. letnik „Vrtec-a“ 1894. Častiti gospod katehet Fran Birk podaril je istotako 24. letnik „Vrtec-a“ 1894. I. Gospod c. kr. sodnik v pok., Gregor Keršič podaril je knjižnici 36 knjig, in sicer: Križem svetá, zgodovinska povest, Družba sv. Mohora; Kitajci in Japonci, Družba sv. Mohora; Sveta brata Ciril in Metod, Dr. Ignacij Knoblehar, apostel. provikar v srednji Afriki; Miklova Zala; povest iz turških časov, 38. zvezek; Na krivih potih, povest. Izdala je vse omenjene knjige „Družba sv. Mohora“. Koledar družbe sv. Mohora za navadno leto 1879, 1881, 1882, 1883, 1884, 1885, 1886, 1887, 1888, 1889, 1890, 1891, koledar za prestopno leto 1892, koledar za navadno leto 1893; slovenske večernice, Družba sv. Mohora zvezek: 34., 35., 38., 39., 40., 41., 42., 43., 44., 45., 46. in 47.; Fizika ali nauk o narodi I. in II. knjiga, družba sv. Mohora. Naše škodljive rastline v podobi in besedi I. in II. snopič. Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda. — Izposodilo se je 60 učenkam 372 knjig.

Slavnim šolskim oblastem in blagemu gospodu c. kr. sodniku v pok. Gregorju Keršiču bodi na tem mestu izrečena najsrčneja zahvala.

Viktorija Praprotnik,

knjižničarica.

Č. Ljudsko šolski zakoni in učila.

Z dopisom 21. vel. travna 1895, št. 490, je c. kr. okrajni šolski svet poslal vodstvu, prilogo k razpisu c. kr. deželnega šolskega sveta z dné 19. svečana 1895, št. 358, „Navodilo kako je napravljati, oskrbovati in porabljati šolske vrte“. — Za vodstveno poslovanje kupil je slavni krajni šolski svet jeden komad zbirke „Ljudsko šolski zakoni in ukazi za Kranjsko“, koje je izdal, po naročilu c. kr. deželnega šolskega sveta za Kranjsko, dr. Fr. Heinz, c. kr. okrajni komisar. — Po nazivu slav. krajnega šolskega sveta je odstopila deška šola dekliškej nekaj učil, katera je imela po dvoje; tako je pridobila dekliška šola jeden Baur-ov zemljevid Kranjske dežele in Tempsky-jev „Nazorni nauk“. Gosp. J. Cof, c. kr. merosodec, hišni posestnik i. t. d. dal je tudi letos dekliški šoli na razpolago svojo lepo zbirko nagatenih živalij. Srčna zahvala naj mu bode zato izrečena.

D. Zdravstveno stanje.

V drugej polovici meseca kimovca 1894, pokazali so se zopet nekteri slučajji očesne bolezni. Gosp. c. kr. okrajni zdravnik dr. Edvard Šavnik posetil je 28. kimovca 1894 dekliško šolo in si jo ogledal v zdravstvenem oziru. Našel je v vseh razredih nekaj na očéh bolnih učenk. Največ jih je bilo v III. razredu in radi tega niso bili v zimskih mesecih uspehi tako povoljni kakor druga leta. Ker so se slučajji očesne bolezni v večjem številu pokazali, je ukazal c. kr. okrajni šolski svet z dopisom od 17. grudna 1894 št. 1727, zaključenje šole do konca božičnih praznikov. Z razpisom od dné 26. grudna 1894 št. 1769, je ukrenil c. kr. okrajni šolski svet natančno desinficiranje šolskih prostorov, katero naj se med božičnimi počitnicami izvrši. Meseca sušca je bolezen popolnoma ponehala in ozdravele učenke so se marljivo poprijele učenja. — Malo slučajev je bilo drugih nalezljivih bolezni; vendar je

šola tudi letos izgubila, ljubko nadarjeno učenko. Za škariatico je umrla 31. sušca 1895, Anica Pezdíč, učenka I. razreda, jedina hčerka gospoda nadučitelja deške šole, Ivana Pezdíča. Duša ljube ranjke naj uživa nebeško veselje!

Gospod občinski zdravnik dr. Edvard Globočnik je 28. rožnika skoraj vsem učenkam I. razreda vnovič stavil kozé.

E. Iz šolske kronike.

Šolsko leto 1894/95 se je pričelo 16. kimovca 1894, z vpisovanjem bivših in sprejemanjem novih učenk. Poklicanje sv. Dubá je bilo 17. kimovca in 18. se je začel redni pouk. — Končalo se je šolsko leto 13. mal. srpana s slovesno sv. mašo. Po končanem sv. opravilu so se učenkam izročila šolska naznanila in letna poročila.

Najprvo gré zabeležiti dogodke iz najvišje vladarske rodovine. Dné 18. svečána 1895, umrl je v Arku na Tirolskem, zmagovalni vojskovodja pri Kustoci, Njegova cesarska visokost, gospod nadvojvoda Albreht, glavni nadzornik avstrijske vojske. Učiteljstvo Kranjskih ljudskih šol visoko ceni vélike zasluge rajnega gospoda nadvojvode za Avstrijo-Ogersko, zato se je podalo k gospodu c. kr. okrajnemu glavarju dr. Mih. Gsttenhoferju, kjer je vodja deške šole gosp. nadučitelj Pezdíč v imenu vseh, izrazil svoje globoko sožalje povodom smrti uzornega gospoda nadvojvode, proseč, naj gospod glavar blagovoli naznaniti ta izraz sočutja na Najvišje mesto. Njegovo Veličanstvo, naš presvitli cesar, se je z milostljivimi besedami zahvalil učiteljstvu.

Dné 28. vel. travna obiskal je Kranj, Njegova cesarska visokost gospod nadvojvoda Evgen, véliki prijor nemškega vitežkega reda. Gospod nadvojvoda si je ogledal mesto in farno cerkev.

Šolska mladina je letos imela nastopne bogoslužne vaje: 4. vinotoka je šola praznovala god Njega Veličanstva presvetlega cesarja Franja Josipa I. in 19. listopada imendan Nje Veličanstva premile cesarice Elizabete; učenke so bile pri slovesni sveti maši ter so koncem maše pele cesarsko himno. Oba dneva sta bila pouka prosta. V gorkejih mesecih sta gospoda kateheta Birk in Pernè v torek in v petek darovala sv. mašo za šolsko mladež. Pri sveti maši so učenke pele mašne in obhajilne pesmi iz Försterjeve „Cecilije“ I. in II. del. Tudi na praznik zaščitnika mladine, sv. Alojzija, so bile učenke v polnem številu pri sv. maši. Mladina vseh Kranjskih učilnic je pela Alojzijevo pesem. Gospod nadučitelj Pezdíč je petje spremljeval na orgljah.

Trikrat na leto so učenke opravile sv. spoved in prejele zakrament sv. Rešnjega Telesa. Prvo spoved je opravilo 10 učenk. Prv sv. obhajilo je bilo v četrtek 11. mal. srpana; 13 učenk je v prvič pristopilo k Božji mizi. — V prav obilnem številu se je 13. rožnika ljudstvo udeležilo obhoda sv. Rešnjega Telesa. Skoraj vse učenke so bile v belih oblačilih. Dež je le malo motil to lepo slovesnost.

Letos ni bilo skupnih izletov, vprav zato, ker je meseca vel. travna preveč deževalo. Učiteljica IV. razreda se je s svojimi učenkami podala 30. vel. travna na Božjo pot k Materi Božji na Brezje. Tam so se udeležile sv. maše in med mašo pele Marijne pesmi.

Pri šolski oblasti so se v tem letu izvršile te premembe: Slavni krajni in c. kr. okrajni šolski svet sta se na novo sestavila. Členi slavnega krajnega šolskega sveta so ti gospodje: dekan A. Mežnarec, načelnik; mestni župan Karol Šavnik, nadučitelj Ivan Pezdíč, vodja deške šole in ud vis. c. kr. deželnega šolskega sveta, Fran Omersa in Ferdinand Sajovic, trgovca tu v Kranji, odbor-

niki. — Slavni c. kr. okrajni šolski svet se je sestavil, kakor sledi: gg. dr. Mih. Gstettenhofer, c. kr. okrajni glavar, predsednik; nadučitelj Andrej Žumer, c. kr. okrajni šolski nadzornik za kranjski in za radovljiški okraj; dekan A. Meznarec, zastopnik cerkve; prof. Josip Hubad, vodja c. kr. Kranjske gimnazije in Janko Urbančič, graščak na Turnu, zastopnika deželnega odbora; Jožef Kragl, nadučitelj v Trziči in Jožef Traven, učitelj v Naklem, zastopnika učiteljstva.

Na dekliškejši šoli so se pri učiteljstvu izvršile nastopne premembe: Gosp. dr. Janko Mairing, mestni kapelan in katehet je začetkom šolskega leta zapustil Kranj; namesto njega je prevzel verski pouk na dekliški šoli gosp. katehet Franc Pernè.

Drugo učno mesto na dekliški šoli je dobila vsled odloka vis. c. kr. deželnega šolskega sveta od dné 12. kimovca 1894 št. 2456, Janja Miklavčič, poprejšnja stalna učiteljica na II. učnem mestu v Št. Vidu nad Ljubljano. V odhodnem dekretu slav. c. kr. okrajnega šolskega sveta okolice ljubljanske, z dné 15. kimovca 1894 št. 852, ocenja se njeno dosedanje delovanje kot „jako pohvalno“ in „izvrstno“. — Učiteljici Marija Rooss in Viktorija Praprotnik sta ostali na svojem prejšnjem mestu. — Gosp. Fran Gärtner, stalni učitelj na IV. učnem mestu deške šole ni do zdaj še mogel nastopiti svoje službe; namesto njega je prevzela učiteljica Miklavčič dečke I. razreda, ter jih je celo leto skupno poučevala z deklicami. Z odlokom vis. c. kr. deželnega šolskega sveta dné 2. listopada 1894, št. 3082, se je voditeljici Jugovic pripoznala druga starostna doklada. — Osemdnevni dopust je dobila učiteljica Viktorija Praprotnik zavoljo opasne bolezni očeta svojega, gospoda Andreja Praprotnika, in povodom njegove smrti. Učiteljsko osebje dekliške šole se je 27. rožnika udeležilo pogreba tega velezaslužnega šolnika in pisatelja mladine! — Na novo ustanovljena c. kr. Kranjska gimnazija je začasno prevzela več sob v drugem nadstropji ljudske šole; radi tega je dekliška šola nastanjena v I. nadstropji in v pritličji. — Grozni potres velikonočne nedelje ni šolskemu posloppju provzročil mnogo škode. Ker se je pa uvidela potreba to posloppje nekoliko popraviti, podaljšale so se velikonočne počitnice za 3 dni in 22. mal. travna se je pouk zopet pričel.

Gospod prof. Josip Šuman, c. kr. deželni šolski nadzornik je 24. mal. travna v vseh razredih nadzoroval pouk.

Krajni šolski nadzornik, gospod dekan Anton Meznarec, posetil je dekliško šolo 3. mal. srpana in bil pričujoč pri pouku v II, III, in IV. razredu. — Šolska naznanila so se delila 15. grudna 1894, 23. svečana, 14. vel. travna in 13. mal. srpana 1895.

Revne učenke so dobile 17. grudna 1894, zimsko obleko preskrbljeno iz dohodkov ustanove rajnega dobrotnika, gosp. Valentina Pleiweissa. Vsem, ki so bodisi s hrano, z obleko ali s kakim drugim darom pomagali učečim se deklicam, bodi na tem mestu najtoplejša zahvala izrečena. Bog naj vsem dobrotnikom obilno povrne!

F. Vážnejši ukazi in odredbe šolskih oblastev.

Vsled odloka vis. c. kr. deželnega predsedništva od dné 2. mal. travna 1895, št. 1005 objavlja c. kr. okrajni glavar Kranjski z dopisom od 2. mal. travna 1895, št. 13, vodstvu oziroma učiteljstvu dekliške šole, Njega apostolskega Veličanstva Najvišjo zahvalo za izraze sožalja povodom smrti Njegove cesarske visokosti, gospoda nadvojvoda Albrehta.

Razpis c. kr. okrajnega šolskega sveta z dné 26. rožnika 1895, št. 645, naznanja vodstvu da je gospod Andrej Žumer imenovan c. kr. okrajnim nadzornikom v Kranji in da je že nastopil svojo službo.

G. Začetek šolskega leta 1895/1896.

Šolsko leto 1895/96 se začné 16. in 17. kimovca z vpisovanjem bivših in s sprejemanjem novih učenk; dné 18. kimovca je poklicanje sv. Duha in dné 20. se prične redni pouk. Vpisovalo se bode v pritličji ljudske šole, v pisarni voditeljice. Zglašati se je s šolskim naznanilom. — Učenke, ki na novo vstopijo v to šolo in niso v Kranji rojene, naj izvestno prineso krstni list s seboj. Vsaka učenka, ktera še ni pohajala te šole, mora se izkazati o stavljenji kôz, ako so se ji že stavile; zato naj vsaka gotovo prinese dotično spričevalo.

V Kranji, dné 13. srpana 1895.

Vodstvo.

II.

Imenik učenk. *)

I. razred.

Bedenk Marija iz Radovljice.
Česenj Marija iz Čirčič.
Jezeršek Katarina iz Kranja.
Jäger Olga iz Kranja.
Krč Katarina iz Kranja.
Krisper Ana iz Kranja.
Kreuzberger Lujiza iz Kranja.
Labernik Marija iz Cerkelj.
Mayr Ana iz Kranja.
Mohorič Marija iz Ljubnega.
Pajer Pavla iz Kranja.
Pečnik Jožefa iz Kranja.
Pettan Berta iz Kranja.

Podpéskar Mihela iz Tržiča.
Polak Marija iz Kranja.
Roš Avgusta iz Ljubljane.
Sajovic Ivana iz Kranja.
Skalija Helena iz Kranja.
Smole Katarina iz Kranja.
Soklič Ana iz Kranja.
Stern Angela iz Ljubljane.
Stern Marija iz Ljubljane.
Šavnik Marta iz Kranja.
Uršič Ivana iz Kranja.
Windischer Franja iz Kranja.
Žankar Antonija iz Kranja.

II. razred.

Bajželj Amalija iz Stražišča.
Bizjak Ivana iz Kranja.
Delovec Ana iz Šmartna pri Kamniku.
Engelmann Franja iz Kranja.
Fondá Johana z Brega pri Preddvoru.
Godnjavec Pavlina iz Ljubljane.
Jaklič Antonija iz Kranja.
Jamnik Marija iz Kranja.
Jäger Ivanka iz Kranja.
Jeler Marija z Britofa pri Kranji.
Jeršè Marija iz Celovca.
Konc Ivana iz Kranja.
Korošec Marija iz Kranja.

Majdič Anica iz Kranja.
Modrijan Marija iz Kranja.
Mohar Marija iz Kranja.
Pikuž Ana iz Kranja.
Pravst Ana iz Kranja.
Puhar Marija iz Kranja.
Rausch Albina iz Kranja.
Rausch Ida iz Kranja.
Sirc Marija iz Kranja.
Srakar Marija z Gorenje Save.
Šimnic Marija iz Kranja.
Špenko Helena iz Kranja.
Tavčar Franja iz Kranja.

V ročnih delih so se posebno odlikovale:

Delovec Ana.
Engelmann Franja.
Godnjavec Pavlina.
Jaklič Antonija.
Jamnik Marija.

Jäger Ivanka.
Korošec Marija.
Majdič Anica.
Sirc Marija.
Srakar Marija.

Šimnic Marija.
Špenko Helena.
Tavčar Franja.

III. razred.

I. oddelek.

Bevk Katarina iz Bukovja.
Bidovic Marija s Huj.
Česen Marija iz Kranja.
Eržen Marija iz Ljubljane.
Golob Albina iz Stražišča.
Golob Vilma iz Kranja.
Jeršè Antonija iz Celovca.

Krt Alojzija iz Kranja.
Mohorič Rozalija iz Ljubnega.
Paskoti Jozefa iz Leskovca.
Pirc Ana iz Mödling-a.
Potuček Leopolda iz Tržiča.
Požlep Ivana iz Kranja.
Pravst Marija iz Klanca.

*) Debelo tiskane so odlikovane.

Roš Angela iz Ljubljane.
Sračkar Franja iz Podnarta.
Špenko Amalija iz Kranja.
Štern Franja iz Ljubljane.

Štern Paula iz Ljubljane.
Šubic Marija iz Ljubljane.
Wencel Zofija iz sv. Antona (Tirolsko).

II. oddelek.

Ambrozič Marija iz Kranja.
Bradaška Pavla iz Kranja.
Čebulj Jozefa iz Strževega.
Grašič Marija s Huj.
Hanhart Renata iz Tržiča.
Köstl Marija iz Kranja.
Papler Albina iz Lesec.
Peternel Marija s Trate.

Sočnik Ana iz Ljubljane.
Šiber Marija iz Kranja.

Šole nista obiskali $\frac{2}{-}$

Peternel Marija.
Šiber Marija.

Zaradi bolezni neuredjena:

Mohorič Rozalija.

V ročnih delih so se posebno odlikovale:

I. oddelek.

Bevk Marija.
Bidovic Marija.
Eržen Marija.

Jeršè Antonija.
Pirc Ana.
Roš Angela.

Sračkar Franja.
Štern Pavla.
Wencel Zofija.

II. oddelek.

Bradaška Pavla.
Čebulj Jozefa.
Grašič Marija.

Hanhart Renata.
Köstl Marija.

Papler Albina.
Sočnik Ana.

IV. razred.

I. oddelek.

Ekar Viktorija iz Kranja.
Grohan Marija iz Kranja.
Lampe Ivana iz Kranja.
Mohar Katarina iz Kranja.
Pavlin Ana iz Kranja.
Pleško Antonija z Rupe.
Puhar Franja iz Kranja.
Rakovec Antonija iz Strževega.

Roš Avrelija iz Kranja.
Roš Josipina iz Kranja.
Strupi Marija z Rupe.
Šenk Marija iz Predoselj.
Šubic Josipina iz Ljubljane.

Neizprašana radi bolezni:

Lukanec Franciška iz Dobrunj.

II. oddelek.

Birk Kristina iz Ljubljane.
Černè Ana iz Kranja.
Glavan Marija iz Kranja.
Golob Marija iz Kranja.
Gorjanec Katarina iz Kranja.
Jocif Franja iz Kranja.
Kovačič Terezija iz Ljubljane.
Köstl Terezija iz Kranja.

Omersa Ivana iz Kranja.
Papler Josipina iz Lesec.
Polak Franja iz Kranja.
Potuček Ljudmila iz Kranja.
Strauss Matilda iz Weissenbacha (Štajersko).
Šiberlj Ivana iz Srednje Vasi pri Št. Jurji.
Šiler Marija iz Kranja.

V ročnih delih so se posebno odlikovale:

I. oddelek.

Ekar Viktorija.
Grohan Marija.

Lampé Ivana.
Rakovec Antonija.

Strupi Marija.
Šenk Marija.

II. oddelek.

Birk Kristina.
Černè Ana.
Kovačič Terezija.

Omersa Ivana.
Papler Josipina.

Polak Franja.
Straus Matilda.

